

TIESAS SPRIEDUMS (virspalāta)

2006. gada 11. jūlijā *

Lieta C-205/03 P

par apelācijas sūdzību atbilstoši Tiesas Statūtu 56. pantam, ko 2003. gada 13. maijā iesniedza

Federación Española de Empresas de Tecnología Sanitaria (FENIN), agrāk *Federación Nacional de Empresas de Instrumentación Científica, Médica, Técnica y Dental*, Madride (Spānija), ko pārstāv H. R. Garsija-Gajardo Hils-Furnjē [*J.-R. García-Gallardo Gil-Fournier*] un D. Domingess Peress [*D. Domínguez Pérez*], *abogados*,

prasītāja,

otrs lietas dalībnieks —

Eiropas Kopienu Komisija, ko pārstāv V. Vilss [*W. Vils*] un F. Kastiljo de la Tore [*F. Castillo de la Torre*], pārstāvji, kam palīdz H. Rivass de Andress [*J. Rivas de Andrés*] un H. Gutjeress Gisberts [*J. Gutiérrez Gisbert*], *abogados*, kas norādīja adresi Luksemburgā,

atbildētāja pirmajā instancē,

* Tiesvedības valoda — spāņu.

ko atbalsta:

Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā Karaliste, ko pārstāv M. Bezels [*M. Bethell*], pārstāvis, kam palīdz Dž. Barlings [*G. Barling*], QC, kas norādīja adresi Luksemburgā,

Spānijas Karaliste, ko pārstāv N. Diasa Abada [*N. Díaz Abad*] un L. Fragasa Gadeja [*L. Fraguas Gadea*], kā arī F. Diess Moreno [*F. Díez Moreno*], pārstāvji, kas norādīja adresi Luksemburgā,

personas, kas iestājušās apelācijā.

TIESA (virspalāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs V. Skouris [*V. Skouris*], palātu priekšsēdētāji P. Janns [*P. Jann*], K. V. A. Timmermans [*C. W. A. Timmermans*] un A. Ross [*A. Rosas*], tiesneši Ž. P. Puisošē [*J.-P. Puissochet*], R. Šintgens [*R. Schintgen*], N. Kolnerika [*N. Colneric*], S. fon Bārs [*S. von Bahr*] (referents), J. Klučka [*J. Klůčka*], U. Lehmušs [*U. Lohmus*] un E. Levits,

ģenerālvokāts M. Pojarešs Maduru [*M. Póiares Maduro*], sekretāre M. Ferreira [*M. Ferreira*], galvenā administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un tiesas sēdi 2005. gada 13. septembrī,

noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus tiesas sēdē 2005. gada 10. novembrī,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Ar savu apelāciju *Federación Española de Empresas de Tecnología Sanitaria* (turpmāk tekstā — “FENIN”) lūdz atcelt Eiropas Kopienu Pirmās instances tiesas 2003. gada 4. marta spriedumu lietā T-319/99 FENIN/Komisija (*Recueil*, II-357. lpp.; turpmāk tekstā — “apstrīdētais spriedums”), ar kuru tā noraidīja prasītājas prasību atcelt Komisijas 1999. gada 26. augusta lēmumu par sūdzības, ko prasītāja iesniedza pret 26 valsts iestādēm, tostarp trijām ministrijām, kas nodrošina valsts veselības aizsardzības sistēmas pārvaldību (*Sistema Nacional de Salud*, turpmāk tekstā — “SNS”), noraidīšanu tādēļ, ka šādas iestādes (turpmāk tekstā — “SNS pārvaldes iestādes”) nav uzņēmumi, lai attiecībā uz tām piemērotu EKL 82. pantu (turpmāk tekstā — “apstrīdētais lēmums”).

Prāvas rašanās fakti

- 2 Faktus, kas izriet no apstrīdētā sprieduma, var apkopot šādi.
- 3 FENIN ir apvienība, kas apvieno lielāko daļu uzņēmumu, kuri tirgo medicīnas preces, it īpaši Spānijas stacionāros izmantojamās medicīnas instrumentus. Šīs apvienības biedri pārdod šīs preces galvenokārt SNS vadošajām iestādēm. Medicīnas preču pārdošana šīm iestādēm veido 80 % no uzņēmumu — FENIN biedru — apgrozījuma.

- 4 1997. gada decembrī *FENIN* vērsās Eiropas Kopienu Komisijā ar sūdzību par sistemātiskiem *SNS* vadošo iestāžu maksājumu kavējumiem, kas, pēc tās domām, ir dominējošā stāvokļa ļaunprātīga izmantošana EKL 82. panta nozīmē. Tā paziņoja, ka šīs iestādes atmaksā savus parādus saviem biedriem ar vismaz 300 dienu nokavējumu, bet savus parādus citiem pakalpojumu sniedzējiem tās sedz daudz saprātīgākā termiņā. Šī diskriminācija ir izskaidrojama ar to, ka *FENIN* biedri nevar veikt komerciālu spiedienu uz šīm iestādēm, jo tām ir dominējošs stāvoklis Spānijas medicīnas preču tirgū.

- 5 Ar apstrīdēto lēmumu Komisija minēto sūdzību noraidīja, pamatojot noraidījumu ar to, ka, pirmkārt, *SNS* pārvaldes iestādes, kad tās piedalās valsts veselības aizsardzības sistēmas pārvaldīšanā, nerikojas kā uzņēmumi un ka, otrkārt, tās kā pircējas var asociēt ar tām kā lietotājām, jo tās izmanto medicīnas preces pēc to pirkuma. Līdz ar to, pēc Komisijas domām, šīs iestādes, pērkot medicīnas preces, nerikojas kā uzņēmumi Kopienu konkurences tiesību izpratnē un EKL 81. un 82. pants attiecībā uz tām nav piemērojams.

Prasība Pirmās instances tiesā un apstrīdētais spriedums

- 6 Ar prasības pieteikumu, kas Pirmās instances tiesas kancelejā iesniegts 1999. gada 10. novembrī, *FENIN* cēla prasību atcelt apstrīdēto lēmumu.

- 7 Savas prasības pamatojumam *FENIN* norādīja trīs pamatus, kas pamatoti, pirmkārt, ar aizstāvības tiesību pārkāpumu no Komisijas puses, otrkārt, ar tiesību kļūdu vai

acīmredzamu kļūdu vērtējumā, piemērojot EKL 82. un 86. pantu, kā arī, treškārt, ar apstrīdētā lēmuma pamatojuma un pārskatāmības trūkumu.

- 8 Vispirms Pirmās instances tiesa noraidīja otro pamatu par EKL 82. un 86. panta piemērošanu, apstrīdētā sprieduma 40. punktā nospriežot, ka tad, kad SNS pārvaldes iestādes pirka *FENIN* biedru pārdodamās medicīnas preces, lai piedāvātu bezmaksas veselības aprūpes pakalpojumus SNS dalībniekiem, tās nerīkojas kā uzņēmumi. Pirmās instances tiesa uzskatīja, ka šis secinājums izriet no minētā sprieduma 39. pantā izklāstītās situācijas, saskaņā ar kuru SNS darbojas atbilstoši solidaritātes principam, saņemot finansējumu no sociālās apdrošināšanas iemaksām un citām valsts iemaksām, kā arī sniedzot bezmaksas pakalpojumus minētajiem SNS dalībniekiem, pamatojoties uz vispārēju apdrošināšanu, un tādējādi SNS pārvaldes iestādes, veicot veselības aizsardzības sistēmas pārvaldību, nerīkojas kā uzņēmumi.
- 9 Pirmās instances tiesa apstrīdētā sprieduma 41.–44. punktā precizē, ka arguments, saskaņā ar kuru dažas Spānijas valsts slimnīcas, kas ietilpst SNS, piedāvā maksas pakalpojumus personām, kas nav SNS dalībnieki, it īpaši ārvalstu tūristiem, Komisijai nebija norādīts un tas pirmo reizi Pirmās instances tiesā tika minēts tikai replikas stadijā. Līdz ar to tā nosprieda, ka šo argumentu nevar ņemt vērā, lai kontrolētu apstrīdētā lēmuma likumību.
- 10 Tālāk, attiecībā uz pirmo pamatu, kas pamatots ar aizstāvības tiesību pārkāpumu, Pirmās instances tiesa to noraidīja pēc tam, kad apstrīdētā sprieduma 49. un 50. punktā tika konstatēts, ka Komisija pamatoti noraidījusi saņemto sūdzību, pamatojoties uz to, ka SNS pārvaldes iestādes nerīkojas kā uzņēmumi EKL 82. panta izpratnē. Pirmās instances tiesa nosprieda, ka tādēļ Komisijai nebija lietderīgi analizēt citus sūdzības aspektus.

- 11 Visbeidzot, attiecībā uz trešo pamatu, kas pamatots ar apstrīdētā lēmuma pamatojuma un pārskatāmības trūkumu, no apstrīdētā sprieduma 58. un 59. punkta izriet, ka, pēc Pirmās instances tiesas domām, Komisija ir izklāstījusi juridiskos apsvērumus ar būtisku nozīmi šī sprieduma struktūrā. Pēc tam, kad tā atgādināja, ka Komisijai nebija pienākuma atbildēt uz visiem sūdzības pamatojumam izvirzītajiem argumentiem, Pirmās instances tiesa secināja, ka nav konstatējams minētā lēmuma pamatojuma trūkums. Attiecībā uz tā iespējamo pārskatāmības trūkumu Pirmās instances tiesa minētā sprieduma 63. punktā nosprieda, ka Komisija ir ievērojusi vienīgo savu pienākumu šajā lietā, proti, ļaut *FENIN* iesniegt rakstveida apsvērumus, atbildot uz sākotnējo Komisijas viedokli.
- 12 Tādējādi Pirmās instances tiesa noraidīja trīs *FENIN* izvirzītos apsvērumus savas prasības pamatojumam, noraidot prasību kopumā.

Apelācija

Lietas dalībnieku prasījumi un atcelšanas pamats

- 13 *FENIN* lūdz Tiesu:

- atcelt apstrīdēto spriedumu un

- piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus šajā procesā un procesā Pirmās instances tiesā.

14 Komisija lūdz Tiesu:

- atzīt apelāciju par daļēji nepieņemamu,

- noraidīt apelāciju pārējā daļā un

- piespriest *FENIN* atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

15 Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā Karaliste, kā arī Spānijas Karaliste, kurām ar Tiesas priekšsēdētāja 2003. gada 17. oktobra rīkojumu tika atļauts iestāties lietā Komisijas prasījumu atbalstam, lūdz apelāciju noraidīt kā daļēji nepieņemamu un daļēji nepamatotu, kā arī piespriest *FENIN* atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

16 *FENIN* norāda vienīgo pamatu savas apelācijas pamatojumam, kas ir pamatots ar to, ka Pirmās instances tiesa nepareizi interpretējusi “uzņēmuma” jēdzienu EK līguma konkurences normu nozīmē. Šis pamats ietver divas daļas.

17 Ar pirmo daļu *FENIN* apgalvo, ka Pirmās instances tiesa nepareizi pirkumu pašu par sevi nav uzskatījusi par saimniecisku darbību, kas nav obligāti jāsaista ar pakalpojumu, kas sniegts pēc pirkuma, un ka tādēļ *SNS* pārvaldes iestādes ir jāpakļauj minētajām konkurences normām.

- 18 Ar otro sava pamata daļu, kas tiek izvirzīta papildus, *FENIN* uzskata, ka Pirmās instances tiesai pirkums bija jāuzskata par saimniecisku darījumu un tādēļ uz to attiecas konkurences normas, jo vēlākai darbībai, proti, veselības aprūpes pakalpojuma sniegšanai, ir tāds pats raksturs.

Par apelāciju

Par pieņemamību

- 19 Komisija norāda vienu iebildumu par nepieņemamību attiecībā tikai uz otro *FENIN* izvirzītā pamata daļu.
- 20 Vispirms Komisija norāda, ka apsvērumi, uz kuriem balstās pamata otrā daļa un kas pirmo reizi tika iesniegti tikai apelācijas stadijā, ir novēloti. Tālāk tā apgalvo, ka *FENIN* vienmēr piekritusi tam, ka *SNS* vadošo iestāžu darbībām ir tikai sociāls raksturs. Visbeidzot, Komisija uzskata, ka šajā otrajā daļā ir izvirzīts jautājums par faktisko apstākļu vērtējumu, ko Tiesā apelācijas izskatīšanas ietvaros apspriest nevar.
- 21 Jākonstatē — kā pareizi uzsvērusi Komisija — ka *SNS* vadošo iestāžu sniegto veselības aprūpes pakalpojumu saimniecisko raksturu, pastāvošo saikni starp preču

pirkumu un to izmantošanu, kā arī sekas, kas izrietēja no šī pirkuma rakstura, *FENIN* pirmo reizi norādīja apelācijas stadijā.

- 22 No tā izriet, ka *FENIN* izvirzītā pamata otrā daļa ir jānoraida kā nepieņemama.

Par lietas būtību

— Lietas dalībnieku argumenti

- 23 Sava pamata pirmās daļas pamatojumam *FENIN* norāda, ka Pirmās instances tiesa pieņēmusi pārāk šauru saimnieciskās darbības jēdziena definīciju, uzskatot, ka to noteikti veido preču vai pakalpojumu piedāvājums konkrētajā tirgū, un no šīs definīcijas izslēdzot visus pirkumus. Pēc tās domām, Pirmās instances tiesas pieeja vairākām iestādēm ir ļāvusi izvairīties no Līguma normām konkurences jomā, pat ja šādu iestāžu uzvedība to ietekmēja.
- 24 Komisija apgalvo, ka saimnieciskās darbības jēdzienu raksturo preču vai pakalpojumu piedāvāšana konkrētajā tirgū, nevis pirkums pats par sevi. Līdz ar to pirkumu nevar nošķirt no nopirktās preces izmantošanas paredzētajā nolūkā.

— Tiesas vērtējums

- 25 Pirmās instances tiesa apstrīdētā sprieduma 35. punktā pareizi atgādina, ka “uzņēmuma” jēdziens Kopienų konkurences tiesību kontekstā ietver visas iestādes, kas veic saimniecisku darbību, neatkarīgi no šo iestāžu juridiskā statusa un finansēšanas veida (1991. gada 23. aprīļa spriedums lietā C-41/90 *Höfner un Elser*, *Recueil*, I-1979. lpp., 21. punkts, un 2004. gada 16. marta spriedums apvienotajās lietās C-264/01, C-306/01, C-354/01 un C-355/01 *AOK-Bundesverband u.c.*, *Recueil*, I-2493. lpp., 46. punkts). Atbilstoši Tiesas judikatūrai Pirmās instances tiesa minētā sprieduma 36. punktā uzsvērusi arī to, ka preču vai pakalpojumu piedāvāšana konkrētajā tirgū raksturo saimnieciskās darbības jēdzienu (1998. gada 18. jūnija spriedums lietā C-35/96 *Komisija/Itālija*, *Recueil*, I-3851. lpp., 36. punkts).
- 26 Pirmās instances tiesa apstrīdētā sprieduma 36. punktā pareizi secinājusi, ka preces pirkums nav jānošķir no tās vēlākas izmantošanas, lai novērtētu šī pirkuma raksturu, un ka nopirktās preces vēlāka izmantošana neizbēgami nosaka pirkuma raksturu.
- 27 No tā izriet, ka vienīgā pamata pirmā daļa, ko *FENIN* izvirzījusi savas apelācijas pamatojumam, saskaņā ar kuru *SNS* vadošo iestāžu veiktais pirkums ir saimnieciska darbība pati par sevi, tā nošķirama no vēlāk sniegtā pakalpojuma un ka tas kā tāds Pirmās instances tiesai bija jāizskata atsevišķi, ir jānoraida kā nepamatota.
- 28 Ņemot vērā visu iepriekš teikto, apelācija ir jānoraida kā daļēji nepieņemama un daļēji nepamatota.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 29 Atbilstoši Reglamenta 69. panta 2. punkta pirmajai daļai, kas piemērojama apelācijas tiesvedībā, pamatojoties uz Reglamenta 118. pantu, lietas dalībniekam, kuram spriedums nav labvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā Komisija ir prasījusi piespriezt *FENIN* atlīdzināt tiesāšanās izdevumus un tā kā *FENIN* spriedums nav labvēlīgs, jāpiespriež *FENIN* atlīdzināt tiesāšanās izdevumus. Saskaņā ar šī paša 69. panta 4. punkta pirmo daļu dalībvalstis un iestādes, kas iestājušās lietā, sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (virspalāta) nospriež:

- 1) **apelāciju noraidīt;**
- 2) ***Federación Española de Empresas de Tecnología Sanitaria (FENIN)* atlīdzina tiesāšanās izdevumus šajā instancē;**
- 3) **Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā Karaliste, kā arī Spānijas Karaliste sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas.**

[Paraksti]